

Kiran Millwood Hargrave

FRAGMENT

Až přejde zima

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Kiran Millwood Hargrave
Až přejde zima – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

FRAGMENT

N. a bratru Johnovi, mým statečným

Část první

DOMOV

1. kapitola

Dům v Eldbjørnském lese

Byla to zima, o níž se později mělo vyprávět. Zima, která přišla tak náhle a zprudka, že ptáky přikovala k větvím a řeky zasáhla takovým mrazem, až kapičky vody zledovatěly a jako mračno krystalků se rozsypaly na ztuhlou hladinu. Zima, která se objevila a nikdy nezmizela.

Uběhly tři roky, pět let. Lidé mluvili o prokletí, modlili se a vzájemně se ujišťovali, že se to zlepší. Obviňovali mágy, sousedy i jarly, kteří vládli vesnicím a městům. Vina však zimu nezlomila a brzy už si nikdo nepamatoval jiné teplo než to od ohně ani zeleň jedlového jedličí, nyní pokrytého stříbrnou jino vatkou.

Vozy nahradily saně. Statní koně ztratili hodnotu a lidé je směnili za horské poníky, kňučící štěňata huskyů nebo jiná zvířata, která znala sníh. Medvědi upadli do věčného zimního spánku, vlci se odplížili do stínu rozlehlého lesa. Někteří obyvatelé se ze zmrzlé země odstěhovali, ale většina zůstala, a jak už to tak s lidmi bývá, přizpůsobili se proměně okolního světa.

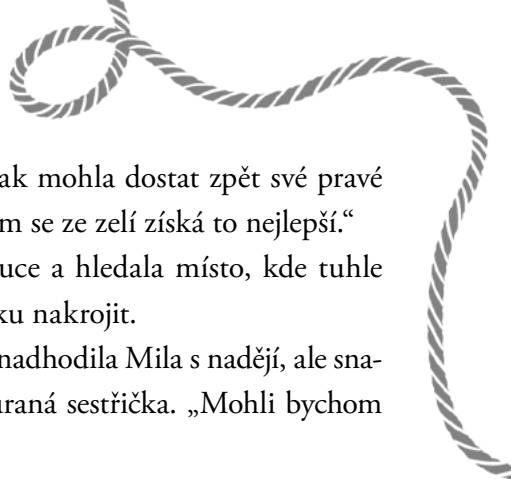

Proměny se dočkaly i příběhy. Vyprávění o medu a hojnosti byla tatam – z bájí se stala varování, palčivá jako bodnutí včely. Ohnivé husy, které v létě na hřbetu nesly slunce, se staly ledovými labutěmi, jež vás štípnou do odhaleného prstu a dočista vám ho uklovnou. Víly od řeky se proměnily v ledové panny číhající na dně zamrzlých jezer, kam se chystaly stáhnout každé neposlušné dítko, které se jim dostane nadosah. Posmutnělé hlasy hovořily o kouzelných ostrovech, kde čeká jaro, o zlatých vodopádech, vlévajících se do prosluněných tůní, ale tahle místa byla vždycky až kdesi za mrazivým obzorem.

V pátém roce zima dál sílila, sužovala vsi u jižní řeky i severní města v horách a rodiny žijící v nejodlehlejších koutech země spoutala novým, ještě mrazivějším sevřením tak pevně, jako by splétala proutěný košík. A v jednom malém, zapadlém domě na úzké mýtině obklopené podkovou lesa, kde sních sahal až nad kolena, se tři sestry a bratr dohadovali nad hlávkou zelí.

„Dneska ho prosím nevař, Sanno,“ prosila nejmladší Pípa. Seděla a třásla se, ruce přitisknuté ke studeným uším, rty rozochvělé při pohledu na tuhý a svaštělý kus zeleniny. „Vařené jíme celý týden.“

„Dítě, kterému ještě není ani tolik, aby mělo pravé rodné jméno, mi nebude říkat, co mám dělat,“ ohnala se po ní sedmnáctiletá Sanna, jako by byla třikrát starší pověřčivá žena. Pípe totiž bylo sedm a teprve za rok si mohli být jistí, že ji zlé oko

přešlo bez povšimnutí, a ona tak mohla dostat zpět své pravé jméno. „A krom toho... vařením se ze zelí získá to nejlepší.“

Stála nad ním s nožem v ruce a hledala místo, kde tuhle obzvlášť tvrdou a ubohou hlávku nakrojit.

„Máme ještě tuk z výpeku,“ nadhodila Mila s nadějí, ale snažila se, aby nezněla jako ukňouraná sestřička. „Mohli bychom ho usmažit –“

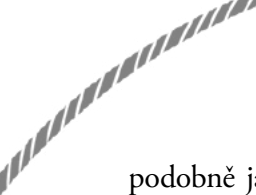
„A než se tuk dost rozpálí, vyplýváme všechno dřevo, vid’?“ vynadal jí Oskar ze svého místa nejdál od ohně. „Musíme ho uvařit. Nebuď jak malá, Pípo. Tvýho fňukání už mám plný zuby.“

„Nech ji, Oskare,“ zastala se jí Mila, jednou rukou sestřičku objala a na bratra se zamračila. Vůbec už nebyl takový, jako když s nimi ještě žil táta – stával se z něj někdo cizí. Mluvil, jen když chtěl poděkovat nejstarší Sanně za jídlo, které mu každé ráno chystala, než se vydal do hlubokého sněhu zkontrolovat pasti, nebo když chtěl vyhubovat jedné z mladších sester.

Mila vzala Pípiny zkrěhlé prsty do dlaní a zahřála je tepлым dechem. „Pojď, Pipi, nebudeme už Sannu zlobit. V zelí se vyzná.“

„To teda vyznám!“ prohlásila Sanna. Zrovna našla nejslabší bod hlávky, protнула ji a nůž sjel až dolů s uspokojivým *klak*. „Uvařím ho.“

Venku začal štěkat jeden ze psů. Mila poznala, že je to Duša – ta měla hlas vyšší než její bratr, kňouravější a naléhavější,

podobně jako Pípa. Chvíli nato se k ní přidal Danja a zavyl, jako když práskne bičem.

„Zase ti psi!“ zafuněla Sanna. „Oskare –“

Ale Mila už byla na nohou a nazouvala si u ohně své boty s kožíškem. „Já tam zajdu.“

Hodila na sebe červenohnědý plášť a hnědé vlasy si ovinula liščí kožešinou, ale než stihla odemknout, někdo na dveře dvakrát zaklepal – a pak ještě dvakrát. Ten energický rytmus už rodina za poslední měsíce dobře znala.

„Počkej!“ vyhrkla Sanna, ale Mila se zlomyslně zazubila a cvakla zástrčkou. Slyšela, jak sestra hlasitě kleje a rachotí s hrnci, protože hledá ten měděný, který občas používají jako zrcadlo.

Ke kůlu na dvoře byl přivázaný horský poník a před Milou stál chlapec. Měl Sannin věk, Oskarovu výšku a pohledný, buclatý obličej – světlý, na rozdíl od všech čtyř snědých Oreksonových. Když spatřil Milin škádlivý úšklebek, začervenel se.

„Už jsi tu zas, Geire?“ řekla Mila. „Nevěděla jsem, že u tebe tenhle týden máme znova nože na broušení.“

„Jenom jeden,“ opáčil Geir a Mila zaslechla, jak za ní Sanna poskakuje zpátky na svoje místo. Mila na sestru zpod liščí kožešiny upřela oči a zacukala obočím. Sanna si mezitím rozpustila vlasy a štípla se do tváří, aby jí naskočily růžové ruměnce. Dokonce se kousla do rtů, aby možná trochu víc zčervenaly, ale na tom spodním jí praskla kůže. Chytla Milu za rameno a odsunula ji z cesty.

„Ahoj, Geire.“ Sannin hlas byl podivně nakřáplý, jako by se nastydla.

„Ahoj, Sanno,“ pískl Geir.

Mila se uchechtla, odpochovala zpátky do kuchyně a pečlivě za sebou zavřela, aby z místnosti neodcházelo teplo. Na žalostné výměny slov (rádoby konverzaci) mezi nejstarší sestrou a brusičem nožů ze Stavgaru si už zvykli.

Oskar zvedl zrak od Sanniny hlávky zelí, kterou už skoro celou nakrájel svým loveckým nožem. Rukojeť byla podivuhodně vyřezávaná, jako by kolem sebe měla omotané kořeny, a pyšnila se mocnou čepelí, vhodnější na řezání lana a dřeva spíš než na zeleninu. „Zase Geir?“

„Jo,“ odpověděla Mila, sundala si pokrývku hlavy a obrátila oči v sloup.

„Líbali se?“ zachichotala se Pípa.

„Pípo!“ okřikl ji Oskar. „Nebuď směšná.“ Vzápětí se prudce otočil na Milu. „Nelíbali, že ne?“ Sevřel nůž o něco pevněji.

Milu napadlo, že ho poškádlí, ale pak jí zakručelo v břiše. Neměla na to energii. „Jasně že ne. Jenom nám přinesl nůž.“

„Další?“

„Mhm.“ Kecla si na lavičku u ohně a sledovala, jak z hladi-ny stoupá pára. Voda se měla brzy proměnit v tu samou řídkou šedou zelňačku, kterou jedli už týdný.

Za zvuků krájení zelí napínala uši, aby zachytila šepot Sanny a Geira. Rozezněl se nádherný Sannin smích a pak se

rozvrzané vstupní dveře zabouchly tak prudce, až se ty do kuchyně otevřely a Miliny tváře poškrábaly chladné prsty větru. Sanna vplula dovnitř, zasněný pohled v útlé tváři upřený na předmět v dlani.

„Co to máš?“ zeptala se Pípa.

„Nic,“ řekla spěšně Sanna a připnula si tu neznámou, třípytivou věc na plášť. „Dárek.“ Byla to brož, složitě vytvarovaná z losího paroží, plná světlobarevných vírů, které připomínaly zpěněné moře. Byla moc pěkná.

„Co jsi mu dala na oplátku?“ zajímala se Mila, čímž sestře do tváři vehnala rudé flíčky.

„Nic,“ odsekla Sanna a naoko Mile pohrozila čerstvě ostřeným nožem. „Když někomu dáváš dárek, neměla bys očekávat, že hned dostaneš něco na oplátku.“

„Tenhle týden už tu byl počtvrtý,“ ucedil Oskar.

„Hmm,“ udělala Sanna přes semknuté rty.

„Ze Stavgaru je to pěkná dálka, domů dojde za tmy.“

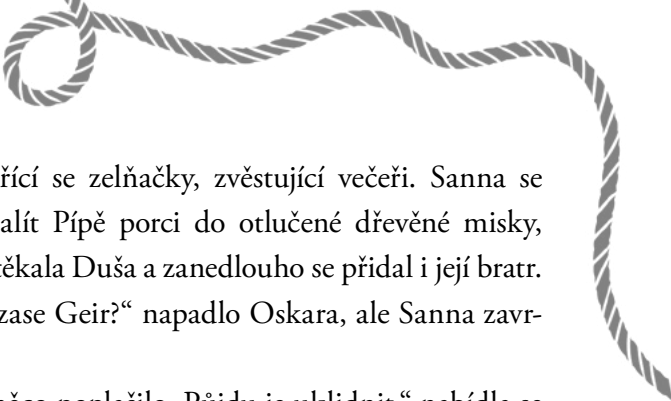
„Hmm.“

„Příště bys ho možná mohla pozvat na večeři.“

Mila zahlédla, jak si její dva starší sourozenci vyměnili pohled plný něčeho, čemu nerozuměla.

„Ano,“ řekla Sanna. „To bych mohla.“ Polkla a pak rozhodným tónem, který znamenal, že se téma vyčerpalo, řekla: „Už jsi to zelí dokuchal?“

Šerý den sklouzl do temného klína soumraku a domek

prosytila vůně vařící se zelňačky, zvěstující večeri. Sanna se zrovna chystala nalít Pípe porci do otlučené dřevěné misky, když vtom se rozštěkala Duša a zanedlouho se přidal i její bratr.

„Snad to není zase Geir?“ napadlo Oskara, ale Sanna zavrtěla hlavou.

„Asi je jenom něco poplašilo. Půjdu je uklidnit,“ nabídla se Mila, která na svou misku polévky navzdory hladu nijak nespěchala. Podruhé si oblékla plášť a čepici, pootevřela dveře a vykročila do sněhu, jenž v rozpačitém světle stříbřitě zářil.

„No vždyť už jdu, Dušičko! Tady jsem, Danjo!“

Proti řezavému větru nechala hlavu skloněnou, vší silou za sebou dovřela dveře a závějemi se vydala na těžkopádnou cestu k psí boudě s dřevěnou brankou. Dlaně si založila do podpaží, aby jí bylo teplo, ale sotva ušla tři kroky, do něčeho narazila.

„*Javojt!*“ Mila klopýtla dozadu, přišlápla si plášť a málem upadla. Udržela však rovnováhu a pak zvedla oči. Srdce jí burácelo skoro tak hlasitě jako vítr. Teď už věděla, proč se psi rozštěkali.

2. kapitola

Cizinec

„Mužská slova od tak malé holčičky...“ podivil se hlas „hluboký a rázný jako Danjův čím dál hlasitější štěkot. „Jak se jmenuješ?“

Mila si vyhrnula šálu, aby si zakryla rty, a při vystrašeném polknutí pocítila pachut' spojenou s hrozivým zvířecím oděrem, trpkým jako shnilé listí. Stál před ní kuň, hranatý a veliký jako stodola, zdálo se jí. Na jeho hřbetě seděl muž ovinutý tolika kožešinami, že vypadal ještě větší než kuň. U pasu se mu leskla dřevorubecká sekera, podobná otcově, a nad temným strništěm se blýskaly divoké zlaté oči.

Za ním byl tucet malých siluet na ponících, na sobě pláště s kápěmi, v rukou pochodně. Mila si všimla, že jedna z nich třímá vyšívaný prapor s obrazem medvěda pod stromem, u jehož kořenů se ve světle loučí třpytily zlaté stehy.

Ze všech stoupala teplá pára, poníci frkali a podupávali, protože se báli psů vrhajících se na branku. Muž zvedl ruku, načež obě zvířata ztichla a zhroutila se na zem jako plachty v bezvětrí.

„Ne!“ Mila vyškubla nohy z místa, kde jí málem přimrzly ke sněhu. „Dušičko! Dan–“

Ale psi jen tiše leželi, čenichy opřené o přední tlapy, obočí zvednutá nad vykulenýma očima. I stromy za nimi jako by ustrnuly.

Mila se obezřetně otočila zpět ke shromážděné družině. Očima si změřila druhého nejbližšího jezdce. Bradu měl holou, čímž se řadil mezi chlapce v Oskarově věku. Že by to byl mužův syn? Pohlédla na další a další obličej. Všechno to byli chlapci, některým mohlo být jen o rok víc než jí. Tolik synů přece mít nemohl, nebo ano?

Hlas jí uvízl v hrdle a třepotal se jako polapený ptáček. Muž přehodil obrovskou nohu přes koňský hřbet a dopadl do sněhu. I když to nebyla tak úplně pravda...

Mila mu zírala na nohy. Měl na nich černé kožené boty – pěkné, neošoupané, nenesly známky náročného putování – ale to jí zas až tak nezaujalo.

Ten muž totiž nedopadl do sněhu – ale na něj! Nepropadl se měkkým popraškem, přestože jí do bot zapadal i seshora a poníci jeho společníků byli zaboření téměř po kolena.

Mila s námahou zvedla hlavu a uviděla, že těma divokýma očima hledí přímo na ni. Když znovu sklopila zrak, byl ve sněhu nad kotníky. Boty měl navíc u lýtek ovázané zlatou šňůrou, připomínající kořeny stromu na praporu.

Mila zamrkala a mužův úsměv odhalil šedé zuby podobné

ohořelým špalíkům dřeva. Polkla a pod jazykem se jí rozlila hořkost.

„Bud' zdráva a v teple,“ řekl muž a dal jí prostor, aby pozdrav opětovala, což však neučinila. „Neuvítáš nás?“

„Ne...“ Mila si odkašlala a zkusila to znovu. „Neznám vás.“

Muž se zasmál tak odměřeně, jak mluvil. „A já neznám tebe, dítě. Ale tam, odkud pocházím, uvítáme každého návštěvníka, který znaven přichází k našemu prahu.“

„Milo?“

Otočila se. Neslyšela, že se dveře otevřely, ale Oskar je teď za zády se šoupáním zavíral. Neměl plášť ani kožešinu, boty měl rozvázané. Opodál Mila uviděla rozostřené obličej se sester, přitisknuté na ledové okno jako dva úplňky.

„Takže ty jsi Mila?“ zašeptal muž. Mila ucítila tlak za očima, jako když nastupuje bolest hlavy. Kéž by byl Oskar nevslovil její jméno.

Bratr se k muži plížil jako ke kroužícímu vlkovi. Opatrně se probrodil sněhovými závějemi a přesunul se mezi něj a Milu. Lehce ji odstrčil nazpět a ona pochopila, že si přeje, aby se vrátila dovnitř, ale nechtěla ho s nimi nechat samotného. V porovnání s jeho úzkými rameny a hlavou bez pokrývky vypadala mužova silueta ještě mohutnější: jako mladý stromek proti prastarému dubu.

„Kdo jste?“ řekl Oskar s narovnanými zády a hlasitěji, než bylo zapotřebí. Mila si všimla, že se vítr jakoby ztišil, a přestože

stromy byly stále nepřírozně strnulé, tmavé vlasy vlály Oskarovi kolem uší.

„Chtěl bych mluvit s pánem domu,“ prohlásil muž a zlatý pohled namířil kamsi za Oskarovu hlavu.

„To jsem já,“ opáčil Oskar.

„Vážně? Kde máte otce?“

Mile se stáhlo hrdlo a totéž bylo znát v Oskarově odpovědi: „Je pryč.“

„Kolik ti je?“

„Patnáct zim.“

„A jmenuješ se?“

„Oskar.“

„Oskar,“ zopakoval muž a na zarostlé bradě se mu rozprostřel krutý úsměv. „Buď zdrav a v teple, Oskare. Jak jsem se chystal říct Mile...,“ tlak za očima se stupňoval, „přicházíme z jihu. Obchodujeme.“

„S čím?“

„S pokladem.“ Muž se rozzářil a luskl prsty. Společníci nadzvedli pláště, aby ukázali zlaté šňůry u kotníků. Mila ještě nikdy neviděla zlato v téhle podobě, spředené do tenkých, pružných provazů. Výsledek však nebyl zrovna nádherný. Šňůry byly zašmodrchané a měly hrubý povrch jako kořeny vyřezané do Oskarova nože. Byly ošklivé a silné – jako ten cizinec.

Udivený Oskar udělal krok směrem k nim a oni jako jeden muž pláště zase spustili.

„Kam vezete takové bohatství?“

„Na sever.“ Podle výrazu mužovy tváře bylo Mile jasné, že Oskar se víc nedozví, ale zároveň věděla, že na sever odsud už toho moc není: jen horské město Bovnik a Severní moře, opředené příběhy o kouzelných ostrovech, kde ještě existuje jaro.

„Co hledáte v Bovniku?“ zeptal se Oskar.

„Do toho ti nic není,“ uchechl se muž příkřejším tónem než doposud. „Doufali jsme, že tu dostaneme jídlo a svolení rozdělat oheň a přečkat noc.“

Po chvíli váhání Oskar odpověděl: „Nejsem si jistý, jestli vám ho můžeme dát.“

Muž udělal krok vpřed a Mile se srdce dmulo pýchou, když Oskar ucuknul jen o tu nejmenší píd’.

„Co jsi to řekl, chlapče?“

„Zima je čím dál víc krutá,“ řekl Oskar. „A les toho za dne tolik nevydá –“

„To samozřejmě víme, projeli jsme ho křížem krážem,“ vyprskl muž. „Možná už les dal lidem víc než dost.“

Oskar polkl, než pokračoval: „Nemáme jídla nazbyt. Nemůžu riskovat, že se rodina –“

„Aha, takže vás je víc?“

Milu bodla v hrudi zlá předtucha. *Neodpovídej*, snažila se silou vůle vnuknout Oskarovi. Muž k ní na okamžik upřel pohled, skoro jako by ji slyšel. Jenže Oskar si nejspíš myslel, že muže obměkčil, a pokračoval.